

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 82/2023 van 27 april 2023

Betreft: Adviesaanvraag met betrekking tot een voorontwerp van wet betreffende de oprichting en het beheer van de Federal Learning Account (CO-A-2023-052)

Vertaling¹

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), aanwezig: de dames Cédrine Morlière en Griet Verhenneman, en de heren Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Pierre-Yves Dermagne, vice-eersteminister en minister van Economie en Werk (hierna "de minister" of "de aanvrager"), ontvangen op 27 februari 2023;

---

¹ Voor de oorspronkelijke versie van de tekst, die collegiaal werd gevalideerd, cf. de Franse versie van de tekst, die beschikbaar is in de FR-versie van de rubriek "adviezen" van de website van de Autoriteit.

Brengt op 27 april 2023 het volgende advies uit:

I. Onderwerp en context van de adviesaanvraag

1. De vice-eersteminister heeft bij de Autoriteit een adviesaanvraag ingediend met betrekking tot een voorontwerp van wet *betreffende de oprichting en het beheer van Federal Learning Account* (hierna "het ontwerp").
2. Het ontwerp past in het kader van het recht van werknemers op opleiding dat is vastgelegd in de artikelen 52 en 53 van de wet van 3 oktober 2022 *houdende diverse arbeidsbepalingen* (hierna "**de wet van 2022**"). De Autoriteit heeft zich over het voorontwerp van deze wet uitgesproken in haar advies nr. 107/2022 van 3 juni 2022 over *een voorontwerp van wet houdende diverse arbeidsbepalingen* (CO-A-2022-103)².
3. Het ontwerp richt een digitale applicatie op genaamd "*Federal Learning Account*" (hierna "**FLA**") die in wezen de volgende twee doelstellingen nastreeft³: het faciliteren van de uitoefening van het individueel opleidingsrecht en het beheren van het opleidingskrediet, d.w.z. het aantal dagen van het individueel (rechtstreeks voortvloeiend uit de wet van 2022) of sectoraal (voortvloeiend uit een collectieve arbeidsovereenkomst)⁴ opleidingsrecht⁵. Met name definieert artikel 3, punt j), van het ontwerp de FLA als "*de digitale applicatie die een databank vormt met alle gegevens die relevant zijn om het individueel opleidingsrecht, de sectorale opleidingsrechten, het opleidingskrediet en de sectorale aspecten van de opleiding weer te geven en te beheren*". Elke werknemer zal beschikken over een "*Individuele opleidingsrekening*" ("*Individual Learning Account*" in de memorie van toelichting), of volgens artikel 3, punt i), van het ontwerp, een "*individuele rekening die het opleidingskrediet bevat waarover de werknemer beschikt*".
4. Artikel 53 van de wet van 2022 bepaalt dat het *individueel* opleidingsrecht wordt geconcretiseerd hetzij door middel van een collectieve arbeidsovereenkomst, hetzij door middel van het toekennen van opleidingsdagen op de in artikel 50, § 1, c), van deze wet bedoelde individuele opleidingsrekening. Overeenkomstig artikel 55, § 2, van de wet van 2022 wordt de individuele opleidingsrekening geconcretiseerd door middel van een formulier (onder papieren of elektronische vorm) dat wordt bewaard in het persoonlijk dossier van de werknemer, bijgehouden door de personeelsdienst van de betrokken werkgever.

---

² Voor het onderhavige ontwerp, zie de overwegingen nrs. 40 tot en met 53.

³ Artikel 2 van het ontwerp.

⁴ Zie artikel 3, f), van het ontwerp dat de "sectoriële opleidingsrechten" definieert, en artikel 3, c), dat het "individueel opleidingsrecht" definieert.

⁵ Artikel 3, d), van het ontwerp.

5. Volgens de memorie van toelichting ligt het ontwerp in de lijn van de Europese doelstellingen, door voornamelijk naar de volgende twee teksten te verwijzen: een mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, aan de Raad, aan het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, *Europese vaardighedenagenda voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht*, 1 juli 2020, COM(2020)274; en een voorstel voor een aanbeveling van de Raad *inzake individuele leerrekeningen*, 10 december 2021, COM(2021)773.

II. Onderzoek

II.1. Verwerkingsverantwoordelijken en uitoefening van de rechten van de betrokkene

6. Wat betreft de verantwoordelijkheid in verband met gegevensverwerking, herinnert de Autoriteit eerst en vooral aan haar vaste adviespraktijk volgens welke een overheidsinstantie in principe verantwoordelijk is voor de verwerking van gegevens die noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak van algemeen belang die haar is opgedragen, of die binnen de reikwijdte valt van het openbaar gezag dat haar overeenkomstig de betrokken wetgeving is verleend⁶.
7. SIGEDIS VZW is in hoofdzaak belast met de ontwikkeling en de werking van de FLA, zodat het ontwerp haar terecht verantwoordelijkheden toekent met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens⁷. Het ontwerp legt ook een verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens bij de

---

⁶ Zie met name advies nr. 129/2022 van 1 juli 2022 *betreffende de artikelen 2 en 7 tot en met 47 van een ontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake Economie*, overwegingen nrs. 42 en volgende; advies nr. 131/2022 van 1 juli 2022 *met betrekking tot een wetsontwerp tot oprichting van de Kunstwerkkommissie en ter verbetering van de sociale bescherming van de kunstwerkers*, overwegingen nrs. 55 en volgende; advies nr. 112/2022 van 3 juni 2022 *met betrekking tot een ontwerp van wet tot wijziging van het Sociaal Strafwetboek met het oog op de invoering van het eDossier-platform*, overwegingen nrs. 3-41 en 87-88; advies nr. 231/2021 van 3 december 2021 *met betrekking tot een voorontwerp van ordonnantie betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer*, overwegingen nrs. 35-37; advies 37/2022 van 16 februari 2022 *"concernant un avant-projet de décret instituant la plateforme informatisée centralisée d'échange de données 'E-Paysage'"* (nog niet beschikbaar in het Nederlands), overweging nr. 22; advies nr. 13/2022 van 21 januari 2022 *met betrekking tot een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de toekenning van premies voor de verbetering van het woonmilieu en een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 februari 2012 betreffende de toekenning van financiële steun voor energie*; overwegingen nrs. 9-17; advies nr. 65/2019 van 27 februari 2019 *betreffende een ontwerp van samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 23 mei 2013 tussen het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap over het opstarten van een gemeenschappelijk initiatief om gegevens te delen en over het gemeenschappelijk beheer van dit initiatief*, overwegingen nrs. 90-113.

⁷ Zie de volgende bepalingen van het ontwerp: artikel 4, 3°, het door SIGEDIS VZW nagestreefde doel om de informatie in de FLA te structureren en te beheren; artikel 5, § 3, verplichting van SIGEDIS VZW om gegevens uit authentieke bronnen te verzamelen, zie in dit verband ook artikel 18; artikel 6, taak van SIGEDIS VZW om de toegang tot de FLA te verzekeren via de website www.mycareer.be; artikel 7 dat SIGEDIS VZW uitdrukkelijk de verantwoordelijkheid van verwerkingsverantwoordelijke geeft; artikel 9 dat voorziet in de verplichting van SIGEDIS VZW om de persoonsgegevens in een bepaalde vorm te verstrekken; artikel 11 met daarin de verplichting van SIGEDIS VZW om geanonimiseerde of gepseudonimiseerde gegevens mee te delen in het kader van verwerkingen voor onderzoeksdoeleinden; artikel 15 dat de termijn voor de bewaring van de gegevens door SIGEDIS VZW regelt, alsmede haar plicht om de ontvangers van de gegevens in geval van gegevenswissing daarvan in kennis te stellen, zie ook artikel 22, derde lid, in geval van rectificatie van de gegevens door de werkgever; artikel 21, § 2, met daarin een informatieplicht voor SIGEDIS VZW; artikel 23 met betrekking tot de verplichting om de toegang van de werkgever te sluiten.

werkgever met betrekking tot de juistheid van de gegevens die hij in uitvoering van het ontwerp in de FLA moet registreren⁸.

8. Artikel 3, n), van het ontwerp definieert SIGEDIS VZW als "*Sociale individuele gegevens - données individuelles sociales, afgekort : SIGEDIS VZW, ondernemingsnummer 880.820.673*". De Autoriteit heeft de aanvrager ondervraagd om na te gaan op basis van welke regels SIGEDIS VZW was opgericht en georganiseerd: gaat het uitsluitend om artikel 12 van het koninklijk besluit van 12 juni 2006 *tot uitvoering van Titel III, hoofdstuk II van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact* ⁹ ?

9. De aanvrager antwoordde het volgende:

« De creatie van Sigedis vindt zijn oorsprong in het geciteerde artikel uit de Generatiepact-wet. Maar er is de algemene vrijheid van vereniging voor overheden en sociale zekerheidsinstellingen, enerzijds, en de ruimere wettelijke bevoegdheden van Sigedis*, anderzijds, die maken dat de actuele werking en samenstelling van Sigedis dit initiële kader overstijgt.

* Zie programmawet (I) van 27 december 2006 betreffende de databank aanvullende pensioenen en het daaruit volgende beheer van het secundaire netwerk aanvullende pensioenen. Zie ook het beheer van de loopbaanrekening van de ambtenaren (opdracht gegeven door de wet houdende diverse bepalingen (1) van 29 december 2010). Zie ook de opdracht tot archivering van elektronische arbeidsdocumenten (o.a. de wet van 5 januari 2018 houdende diverse bepalingen inzake werk) ».

⁸ Zie artikel 18 van het ontwerp. Zie ook artikel 19 van het ontwerp, dat het kader biedt voor het optreden van de werkgever op dit gebied, en artikel 20, waarbij de Koning de bevoegdheid krijgt bepaalde nadere modaliteiten vast te stellen.

⁹ Deze bepaling luidt als volgt:

« § 1. Met het oog op de uitvoering van de verplichtingen en de taken bedoeld in dit besluit kunnen de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 1 en in artikel 2, eerste lid, 2°, a), van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en, voor zover het toepassingsgebied van dit besluit met toepassing van artikel 1, § 2 tot hen werd uitgebreid, de andere instellingen die een wettelijke pensioenregeling beheren, zich verenigen in één of meerdere verenigingen voor het realiseren van de bij dit besluit bedoelde opdrachten en voor het beheer van informatiesystemen die nuttig zijn voor het ondersteunen van die opdrachten.

§ 2. Een met toepassing van § 1 tot stand gebrachte vereniging kan slechts de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk zoals bedoeld in de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

§ 3. De leden van een met toepassing van § 1 tot stand gebrachte vereniging kunnen aan de vereniging opdrachten toevertrouwen op het gebied van onder meer :

- communicatie en informatieverstrekking;*
- informatiebeheer;*
- informatieveiligheid.*

§ 4. De leden van een met toepassing van § 1 tot stand gebrachte vereniging zijn gehouden tot het betalen van de kosten van de vereniging in de mate dat zij een beroep doen op haar diensten. ».

Koninklijk besluit van 12 juni 2006 tot uitvoering van Titel III, hoofdstuk II van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact heeft betrekking op de pensioenen.

10. Om de duurzaamheid van het ontwerp te waarborgen, is de Autoriteit van mening dat het dispositief ervan eerst en vooral ook moet **verwijzen naar artikel 12 van het koninklijk besluit van 12 juni 2006 tot uitvoering van Titel III, hoofdstuk II van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact**, en vooral naar de wettelijke grondslag van deze bepaling, d.w.z. a priori artikel 8 van de wet van 23 december 2005 *betreffende het generatiepact*¹⁰, en niet alleen naar SIGEDIS VZW.
11. Dit gezegd zijnde, **meer fundamenteel**, moet de aanvrager echter ook de draagwijdte en de gevolgen in het kader van het onderhavige ontwerp verduidelijken, van de "*algemene vrijheid van vereniging voor overheden en sociale zekerheidsinstellingen*" waarnaar hij verwijst. **Het ontwerp zou niet efficiënt een verwerkingsverantwoordelijke kunnen aanwijzen indien deze kan verdwijnen omdat de instellingen die er deel van uitmaken en die de vrijheid hebben om zich te associëren, besluiten zich niet langer te associëren** en de door hen opgerichte VZW te ontbinden. Dit geldt des te meer omdat SIGEDIS VZW, rekening houdend met het normatieve kader waarin zij tot stand is gekomen (pensioenen), niet hetzelfde doel nastreeft als het ontwerp (beroepsopleiding). Wanneer echter een gevestigde overheidsinstantie rechtstreeks als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangewezen, zal deze slechts verdwijnen (of evolueren) indien het normatieve kader ter invoering ervan zodanig wordt gewijzigd dat de wetgever (of uitvoerende macht) dan rekening moet houden met de opvolging en het lot van de taken van die instantie en deze moet regelen¹¹. **Met andere woorden, tenzij de hierboven geuite bezorgdheid juridisch niet gerechtvaardigd is, hetgeen aan de aanvrager is om aan te tonen** (onverminderd de positie die hierover door de afdeling wetgeving van de Raad van State wordt ingenomen), **moet het ontwerp bepalen hoe de verwerkingsverantwoordelijke wordt aangewezen ingeval de vereniging SIGEDIS VZW, opgericht in uitvoering van artikel 12 van het koninklijk besluit van 12 juni**

---

¹⁰ Deze bepaling luidt als volgt:

« De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de bepalingen van het koninklijk besluit van 25 april 1997 tot instelling van een « Infodienst Pensioenen » met toepassing van artikel 15, 5°, van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, wijzigen, opheffen en aanvullen teneinde:

1° een geïndividualiseerde informatieverstrekking over de pensioenrechten mogelijk te maken, zowel wat betreft de wettelijke pensioenen als de aanvullende pensioenen, zowel op verzoek als ambtshalve en dit op de tijdstippen die Hij bepaalt;

2° de manier te bepalen waarop de betrokken pensioendiensten samenwerken, zowel onderling als met andere instellingen en organisaties.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, andere dan in het eerste lid bedoelde wettelijke bepalingen aanvullen, opheffen en wijzigen indien dit noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de in het eerste lid bedoelde doelstellingen.

De delegaties bedoeld in dit artikel gelden enkel gedurende een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad. »

¹¹ Er dient op te worden gewezen dat in het geval van SIGEDIS VZW, het koninklijk besluit *tot uitvoering van Titel III, hoofdstuk II van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact*, de instellingen verplichtingen oplegt (d.w.z. overeenkomstig artikel 1, § 1, "de hierna vermelde instellingen die een wettelijke pensioenregeling beheren: - de Rijksdienst voor pensioenen (RVP); - de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS); - het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ)"), die zich in een of meer (vandaar de noodzaak naar SIGEDIS VZW te verwijzen naast het betrokken normatieve kader) verenigingen kunnen groeperen, voor de uitvoering van hun in het ontwerp bedoelde taken en opdrachten. Het ontwerp gaat omgekeerd te werk, door de VZW rechtstreeks verplichtingen op te leggen.

2006 tot uitvoering van Titel III, hoofdstuk II van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, wordt ontbonden.

12. Artikel 13 van het ontwerp¹² bepaalt ook dat een « **door de Koning aangewezen instantie** », op vraag van de betrokkene een rol kan spelen om de door de werkgever in de FLA geregistreerde gegevens te wijzigen of aan te vullen.
13. Ten eerste **zal deze instelling dus ook verwerkingsverantwoordelijke zijn** voor de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taak die haar in uitvoering van het ontwerp is opgedragen (verzoeken om rectificatie van gegevens behandelen en de efficiëntie ervan bij SIGEDIS verzekeren). Opmerking: in dit verband moet ook worden verwezen naar overweging nr. 36 hieronder.
14. Ten tweede is artikel 13, zoals thans geformuleerd, niet duidelijk wat zijn toepassingsgebied betreft. De toelichting bij deze bepaling verduidelijkt het volgende: "*Dit artikel heeft betrekking op het geval de geregistreerde persoon niet meer de hoedanigheid van werknemer heeft maar wel de persoonsgegevens in de Federal Learning Account wil aanvullen of wijzigen, in zoverre zij niet uit een authentieke bron afkomstig zijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de termijn in artikel 23 van deze wet verstreken is*^[13]. *In dergelijke gevallen kan de werkgever de door hem geregistreerde persoonsgegevens niet meer aanpassen. [...] De Koning wijst hiervoor een publiekrechtelijke instelling aan die nagaat of de Federal Learning Account foutieve persoonsgegevens bevat dan wel of persoonsgegevens ontbeken.*" (onderstreept door de Autoriteit) **Het dispositief van artikel 13 moet bijgevolg worden aangepast in het licht van de toelichting daarbij, om duidelijk aan te geven in welke situatie het van toepassing is.**
15. De Autoriteit wijst er tevens op dat indien de werkgever niet meer zelf gegevens die hij in het FLA heeft ingegeven kan rectificeren, SIGEDIS VZW, die in ieder geval verwerkingsverantwoordelijke is voor het opslaan van deze gegevens in de FLA, in dit verband ook een rol zou kunnen spelen. Het is aan de aanvrager van het ontwerp om aan te geven wat volgens hem de meest geschikte manier is om de gegevens in kwestie te wijzigen, **voor zover de betrokkene in ieder geval correct wordt**

---

¹² Het luidt als volgt:

« *De door de Koning aangewezen instantie kan, op vraag van de geregistreerde persoon en mits voorlegging van de nodige bewijsstukken, de door een werkgever geregistreerde gegevens in de Federal Learning Account wijzigen of aanvullen, voor zover de artikelen 18, 19 en 22 niet van toepassing zijn op deze gegevens* ».

¹³ Artikel 23 van het ontwerp bepaalt het volgende:

« *§1. Sigedis vzw sluit de in het artikel 19 bedoelde toegang van de werkgever één maand nadat de werkgever de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van de werknemer heeft aangegeven via de daartoe geëigende kanalen.*

Na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst kan de werknemer, overeenkomstig artikel 13, de door de Koning aangewezen instantie verzoeken om de door de werkgever geregistreerde gegevens te actualiseren of recht te zetten.

Wat de vorm betreft, wijst de Autoriteit erop dat het artikel in ontwerp ofwel twee paragrafen moet bevatten (in dat geval moet de vermelding "§ 2" worden toegevoegd), ofwel twee leden moet bevatten (in dat geval moet de vermelding "§ 1" worden weggelaten).

geïnformeerd over de persoon bij wie hij zijn recht moet uitoefenen. Deze verplichting (tot informatieverstrekking) rust in dit geval zowel op de werkgevers als op SIGEDIS VZW als verwerkingsverantwoordelijke.

16. In de toelichting bij artikel 13 van het ontwerp wordt het volgende uitgelegd: "*Indien een bepaald persoonsgegeven afkomstig is uit een authentieke bron dient de geregistreerde persoon deze aanvulling of deze wijziging te vragen aan de instantie die bevoegd is voor deze authentieke bron*" (onderstreept door de Autoriteit) Onverminderd de verdere toelichtingen bij het gebruik van authentieke gegevensbronnen¹⁴, **voorziet het ontwerp niet in deze regel, zodat tenzij het dispositief van het ontwerp wordt aangepast, de betrokkene zich kan richten tot SIGEDIS VZW indien rectificatie van gegevens uit authentieke bronnen noodzakelijk is.** In ieder geval moet **de verwerkingsverantwoordelijke, d.w.z. SIGEDIS VZW, de betrokkene correct informeren over de gevraagde authentieke bronnen** waarnaar de betrokkene zich in voorkomend geval moet wenden.
17. Ten slotte, meer in het algemeen, neemt de Autoriteit akte van het feit dat **het ontwerp niet de bedoeling heeft af te wijken van de rechten en plichten zoals vervat in de AVG.** Zoals uitgelegd in de memorie van toelichting: "*Hierbij moet dus worden benadrukt dat de waarborgen in deze wet geen afbreuk doen aan de rechten en verplichtingen die in de Algemene Verordening Gegevensbescherming voorzien zijn.*"¹⁵

II.2. Doeleinde en rechtsgrond van de verwerking

18. Eerst en vooral vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op de volgende passage uit de memorie van toelichting: "*Overweging nr. 45 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van 27 april 2016 nr. 2016/679 vereist hiervoor dat het algemeen doeleinde van de gegevensverwerking wordt vastgelegd in deze wet*". (onderstreept door de Autoriteit) De Autoriteit herinnert eraan dat conform artikel 5, lid 1, punt b), van de AVG **de doeleinden van een gegevensverwerking *welbepaald en uitdrukkelijk omschreven* dienen te zijn.** Het is dus geen kwestie van het in een ontwerp van normatieve tekst vaststellen van een "*algemeen*" doeleinde van de gegevensverwerking. **Het ontwerp moet dienovereenkomstig worden aangepast.**

---

¹⁴ Zie de overwegingen nrs. 41 e.v.

¹⁵ Blz. 6.

19. De Autoriteit herinnert er verder aan, zoals zij reeds eerder¹⁶ en nog onlangs¹⁷ heeft gedaan, dat om vanuit het oogpunt van gegevensbescherming juridisch doeltreffend te zijn, **bepalingen die de doeleinden¹⁸ van een gegevensverwerking¹⁹, de categorieën van de te verwerken persoonsgegevens²⁰ en de categorieën van ontvangers van de gegevens²¹ vaststellen, zodanig moeten worden geformuleerd dat er geen twijfel over bestaat welke gegevens mogen worden verwerkt, met welk(e) doeleinde(n) en door welke categorie(ën) van ontvangers.**
20. Ten eerste wat dit punt betreft, kan het ontwerp, gelet op de persoonsgegevens die zich in het kaderhet ontwerp in de FLA zullen bevinden²², eerst en vooral bepalen dat alle in artikel 5 bedoelde gegevens daadwerkelijk mogen worden verwerkt in de gevallen bedoeld in artikel 4, 1° en 2° (het informeren van de werknemers, d.w.z. de betrokkenen), 3° (de taak van SIGEDIS VZW om de informatie in de FLA te structureren en te beheren), en 5° (doel van het onderzoek), in combinatie met artikel 11 van het ontwerp dat anonimisering of pseudonimisering oplegt.
21. Ten tweede bepaalt artikel 4, 7°, het volgende als doel van de gegevensverwerking en categorieën van ontvangers van de gegevens:

« gegevens te verstrekken aan de personen of instanties die belast zijn met het toezicht op de naleving van de wetten en de collectieve arbeidsovereenkomsten die rechten en verplichtingen met betrekking tot de beroepsopleiding bevatten ».

22. In dit verband wijst de Autoriteit er eerst en vooral op dat wat het doel van de beoogde verwerking betreft, de bepaling in ontwerp moet worden **geherformuleerd om goed aan te sluiten bij de bedoeling die in de memorie van toelichting duidelijk tot uiting komt, namelijk: het mogelijk maken van het toezicht op de naleving van de regels die gelden voor opleidingsrechten.** Verder, overeenkomstig de eerder in overweging nr. 18 gemaakte opmerking en de beginselen van minimale gegevensverwerking en doelbinding vervat in artikel 5, lid 1, punten b) en

---

¹⁶ Zie met name advies nr. 167/2018 van 19 december 2018 *betreffende een artikel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid en tot invoering van een paragraaf 1/1 in artikel 6 quater van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen* (CO-A-2018-161), overweging nr. 7; advies nr. 128/2019 van 3 juli 2019 *betreffende een voorontwerp van ordonnantie houdende wijziging van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing met het oog op de omzetting van de richtlijn (EU) 2018/844 "Tricast EPB" - 1ste lezing* (CO-A-2019-135), overweging nr. 15.

¹⁷ Zie advies nr. 33/2022 van 9 februari 2023 *betreffende een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de Brusselse Huisvestingscode* (CO-A-2022-307), overweging nr. 54.

¹⁸ Deze voetnoot is niet van toepassing op de Nederlandse versie van het advies.

¹⁹ Artikel 4 van het ontwerp.

²⁰ Artikel 5 van het ontwerp.

²¹ Artikel 4 van het ontwerp.

²² Voor een voorbehoud met betrekking tot de in artikel 5, § 4, van het ontwerp vastgelegde bevoegdheid van de Koning, zie hieronder, de overwegingen nrs. 56 en 57.

c), van de AVG, mogen de in artikel 5 van het ontwerp bedoelde gegevens enkel worden verwerkt **indien dit noodzakelijk is voor de verwezenlijking van een dergelijk toezicht**. De bepaling in ontwerp zou bijvoorbeeld als volgt kunnen worden geherformuleerd : "het mededelen van informatie aan de overheidsinstanties die zijn belast met het toezicht op de naleving van de in wetten en collectieve arbeidsovereenkomsten vastgelegde rechten en plichten inzake beroepsopleiding, wanneer een dergelijke mededeling noodzakelijk is voor dat toezicht".

23. Ten derde bepaalt artikel 4, 5°, van het ontwerp het volgende:

« aan de actoren belast met een opdracht van beroepsopleiding, gegevens te verstrekken, om hen in staat te stellen de uitoefening van deze opdracht en de uitoefening van het individueel opleidingsrecht en de sectorale opleidingsrechten na te gaan ».

24. In dit verband en in de duidelijke geest van de memorie van toelichting van het ontwerp²³, is de Autoriteit van mening dat het dispositief van het ontwerp moet worden aangepast om te verwijzen naar de actoren **die zijn belast met een taak van algemeen belang op het gebied van beroepsopleiding**, zodat de bepaling in ontwerp in overeenstemming met de door het ontwerp nagestreefde doeleinden blijft. In dit geval blijft de beoogde gegevensverwerking immers gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt e), van de AVG, in combinatie met het toepasselijke normatieve kader.

25. Deze benadering lijkt slechts gedeeltelijk te worden bevestigd in artikel 10 van het ontwerp, dat van toepassing is op de raadplegingen van gegevens door actoren. Bij deze bepaling en de toelichting daarbij, die als volgt luiden, moeten de drie daarna volgende opmerkingen worden gemaakt:

« Art. 10. De actoren die belast zijn met een opdracht in het kader van de beroepsopleiding, raadplegen en ontvangen de in artikel 5 bedoelde persoonsgegevens, voor zover er een wettige verwerkingsgrond bestaat, in het bijzonder als dit vereist is om:
1° hun opdracht in het kader van de beroepsopleiding uit te oefenen, met inbegrip van de verwezenlijking van statistische doeleinden;
2° de naleving van de uitvoering van het individueel opleidingsrecht, de sectorale opleidingsrechten en de sectorale aspecten van opleiding na te gaan. » ;

---

²³ « Ten vijfde worden de gegevens verwerkt om deze te verstrekken aan actoren, belast met een opdracht van beroepsopleiding. Enkele voorbeelden van deze actoren zijn IFAPME, VDAB en Forem, die deze persoonsgegevens in de Federal Learning Account nodig hebben om hun dienstverlening te kunnen verwezenlijken. Daarnaast heeft dit doeleinde ook betrekking op de sectorale opleidingsfondsen en fondsen voor bestaanszekerheid die deze persoonsgegevens in de Federal Learning Account nodig hebben om de uitoefening van sectorale rechten na te gaan. Dit doeleinde biedt tevens de mogelijkheid aan private actoren om gegevens te kunnen verwerken, voor zover zij belast worden met een opdracht van beroepsopleiding. Dit doeleinde kan bijvoorbeeld van toepassing zijn wanneer VDAB aan een privaatrechtelijke instelling een taak uitbesteedt in het kader van de opdracht van beroepsopleiding die op VDAB rust." (onderstreept door de Autoriteit) De hiervoor genoemde fondsen vallen onder de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid.

« Dit artikel zet de doeleinden uiteen waarvoor de actoren, belast met een taak van beroepsopleiding, de gegevens in de Federal Learning Account kunnen raadplegen en ontvangen.

Onder deze actoren zijn ook de inspectiediensten van de overheidsinstellingen begrepen die instaan voor de controle op de naleving van de federale wetgeving en collectieve arbeidsovereenkomsten die opleidingsrechten bevatten.

De raadpleging en de ontvangst van gegevens op basis van deze bepaling zijn enkel mogelijk als hiervoor een wettige verwerkingsgrond bestaat. Een wettige verwerkingsgrond kan betrekking hebben op een overeenkomst, een wet of decreet, de toestemming van de werknemer, of, wat de instellingen van sociale zekerheid betreft, een machtiging van het informatieveiligheidscomité, enzovoort. » (onderstreept door de Autoriteit)

26. Eerst en vooral vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het feit dat **de inspectiediensten en de actoren die zijn belast met een taak van beroepsopleiding, van elkaar verschillende verwerkingsverantwoordelijken en ontvangers van gegevens zijn volgens het ontwerp**, als bedoeld in de punten 5° en 7° van artikel 4 van het ontwerp. **Artikel 10 van het ontwerp moet bijgevolg worden aangepast**. De aanvrager kan er ook voor kiezen deze bepaling weg te laten voor wat betreft de inspectiediensten, voor zover hij artikel 4, 7°, van het ontwerp aanpast zoals aangegeven in overwegingen nrs. 21 en 22 van het onderhavige advies. Zoals thans geformuleerd biedt artikel 10 van het ontwerp in dit verband immers geen enkele juridische meerwaarde.
27. Verder herinnert de Autoriteit eraan **dat een machtiging van het informatieveiligheidscomité op zich niet volstaat als grondslag voor een verwerking** van persoonsgegevens naar Belgisch recht²⁴.
28. Ten slotte **zal de toestemming van de betrokkene in principe niet de grondslag vormen voor de gegevensverwerkingen waarin wordt voorzien door het ontwerp**, dat wettelijke verplichtingen (voor bijvoorbeeld de werkgever; artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG) en een taak van algemeen belang (voor SIGEDIS VZW; artikel 6, lid 1, punt e), van de AVG) inhoudt, hetgeen op zich niet uitsluit dat onder een of andere vorm (en volgens een in dat geval in het ontwerp te bepalen wettelijke regeling) het akkoord of "de toestemming" van de betrokkene in bepaalde gevallen noodzakelijk kan zijn, als aanvullende waarborg of louter overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel,

---

²⁴ Zie meer over dit punt, met name in het licht van het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 110/2022 van 22 september 2022, advies nr. 268/2022 van 21 december 2022 *over een voorontwerp van wet betreffende maatregelen van bestuurlijke politie inzake reisbeperkingen en het Passagier Lokalisatie Formulier en houdende wijzigingen van diverse wetsbepalingen betreffende het Informatieveiligheidscomité* (CO-A-2022-299), overwegingen nrs. 19-23.

om de betrokkene een zekere vrijheid te geven²⁵. In dit verband moet de aanvrager zich bewust zijn van de begrippen die hij gebruikt en de juridische rol van de toestemming die hij, in voorkomend geval, in aanmerking neemt: een toestemming (grondslag van de verwerking) in de zin van de AVG is onderworpen aan de in artikel 7 van de AVG vervatte voorwaarden en mag te allen tijde worden ingetrokken²⁶; een akkoord of toestemming in verband met een verwerking voor het vervullen van een taak van algemeen belang daarentegen is onderworpen aan de wettelijke regeling waarin wordt voorzien door de betrokken normatieve tekst²⁷.

29. Op dat punt moet **artikel 12 van het ontwerp**, dat als volgt luidt, **worden aangepast om de wettelijke regeling op te nemen die van toepassing is voor de "uitdrukkelijke toestemming" van de betrokkene**²⁸ :

« Mits uitdrukkelijke toestemming van de geregistreeerde persoon kan de informatie die ter beschikking wordt gesteld via de Federal Learning Account ook:

1° geraadpleegd worden via andere afdoende beveiligde online-toepassingen die daartoe de nodige verbindingen hebben gelegd met de Federal Learning Account;

2° ter beschikking worden gesteld van en worden verwerkt door andere entiteiten en personen. » (onderstreept door de Autoriteit)

30. Bovendien moet **het doel van artikel 12 van het ontwerp ook in het dispositief uitdrukkelijk worden vermeld, evenals de andere essentiële elementen van de betrokken verwerkingen**²⁹. In het dispositief zoals het nu is, wordt geen enkel doel uitdrukkelijk vermeld en verwijst artikel 12 naar verwerkingsmiddelen (raadpleging via andere online-toepassingen) en naar gegevensverwerkingen (het ter beschikking stellen aan en de verwerking door andere personen) zonder doel(en). Deze preciseringen kunnen worden aangebracht in het licht van de toelichting bij artikel 12, waarvan echter niet alle aspecten volledig duidelijk zijn en die moeten worden opgehelderd of zelfs weggelaten.

31. Zo is de toelichting bij artikel 12 bijvoorbeeld tegenstrijdig, ook met het dispositief van het ontwerp zelf, wanneer het gaat om het geval waarin een betrokkene "*wil dat een andere actor zijn gegevens*

²⁵ Zie met name advies nr. 53/2022 van 9 maart 2022 *over een voorontwerp van ordonnantie van het Verenigd College en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot wijziging van de ordonnantie van 24 april 2008 betreffende de voorzieningen voor opvang of huisvesting van bejaarde personen* (CO-A-2022-021), overweging nr. 23; advies nr. 154/2019 van 4 september 2019 *over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2014 betreffende de communicaties via elektronische weg tussen de gebruikers en de Waalse openbare overheden en van het decreet van 27 maart 2014, betreffende de communicaties via elektronische weg tussen de gebruikers en de Waalse openbare overheden voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 138 van de Grondwet* (CO-A-2019-147), overwegingen nrs. 12-17.

²⁶ De reden waarom het in artikel 21 van de AVG neergelegde recht van bezwaar in een dergelijk geval niet van toepassing is.

²⁷ Onverminderd in dit geval het recht van bezwaar dat de betrokkene in principe geniet op grond van artikel 21 van de AVG (mits in een norm met rang van wet uitdrukkelijk wordt voorzien in een afwijking overeenkomstig artikel 23 van de AVG).

²⁸ In de huidige situatie is enkel voorzien in de uitdrukkelijke aard van de betrokken toestemming.

²⁹ Zie voetnoot nr. 40.

kan gebruiken" door te stellen: "*In die gevallen kan dat immers niet afhankelijk gemaakt worden van het voorafgaand akkoord van de betrokkene, vermits dit de werking van de instelling zou bemoeilijken.*" (onderstreept door de Autoriteit) Meer dan een "*uitdrukkelijke toestemming*" van de betrokkene blijkt uit de toelichting bij artikel 12 dat het zelfs gaat om een "*initiatief*" van de betrokkene: "*Dit artikel regelt bepaalde vormen van gebruiksautonomie die een geregistreeerde persoon heeft ten aanzien van zijn eigen data. Dit artikel verschilt daarin van artikel 10 dat het niet vertrekt vanuit de behoeften en opdrachten van de ontvanger van de data (zoals actoren in beroepsopleiding), maar vanuit de wensen en het initiatief van de geregistreeerde persoon.*" (onderstreept door de Autoriteit)

32. De Autoriteit begrijpt uit de memorie van toelichting dat **de volgende elementen relevant zijn voor de aanpassing van artikel 12, 1°, van het ontwerp** :

- De betrokken gegevensverwerkingen zijn gebaseerd op het initiatief en de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene (het dispositief van het ontwerp moet, zoals eerder vermeld, de wettelijke regeling die van toepassing op deze toestemming is, vaststellen). Dit zijn geen gegevensverwerkingen die zijn gebaseerd op de toestemming van de betrokkene;
- Punt 1° betreft het geval waarin de natuurlijke persoon toegang wil krijgen tot de FLA via het informatiesysteem (portaal) dat ter beschikking wordt gesteld door een instantie die is belast met een taak van algemeen belang op het gebied van beroepsopleiding³⁰ ;
- De informaticatoepassingen die verbinding met de FLA kunnen leggen, moeten niet alleen "*doeltreffend beschermd*" zijn maar ook hetzelfde beveiligingsniveau als de FLA bieden en met name gebruik maken van een stelsel voor elektronische identificatie dat een hoog betrouwbaarheidsniveau waarborgt in de zin van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en

---

³⁰ In de toelichting bij het artikel staat het volgende:

« *In 1° gaat het om de situatie waarin een persoon besluit een platform van een andere actor te gebruiken om zelf naar zijn eigen gegevens te kijken. Zo kunnen VDAB of Forem bijvoorbeeld een online platform aanbieden, aan hun gebruikers en voorzien dat de functionaliteiten van Federal Learning Account oproepbaar en consulteerbaar zijn vanuit dat platform. Dit verhoogt het gebruiksgemak voor de geregistreeerde persoon, die nu niet moet wisselen tussen toepassingen en verbetert het dienstenaanbod van, in casu, VDAB en Forem.*

Het is een toepassing van wat wel eens het no wrong door-principe wordt genoemd: de essentie is dat de geregistreeerde persoon aan zijn gegevens kan en verder geholpen kan worden, en het maakt daarbij niet uit welke deur deze persoon verkiest om aan zijn gegevens en diensten te geraken. Dat kan de deur van mycareer.be zijn, die aangeduid is als defaultoplossing maar dat kan dus ook de deur zijn die een andere actor aanbiedt. »

vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van richtlijn 1999/93/EG^{31, 32}.

33. **De in het dispositief bedoelde hypothese van punt 2° van artikel 12 moet worden weggelaten of grondig worden aangepast (met dien verstande dat zoals in het geval van punt 1°, deze hypothese ook moet verwijzen naar een initiatief en een uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene). Uit de memorie van toelichting kan niet worden opgemaakt waar het om gaat en er zouden zelfs doeleinden kunnen worden beoogd die niet verenigbaar zijn met het door het ontwerp nagestreefde doel, namelijk, in wezen, het beheer van het opleidingsrecht³³.**
34. **De Autoriteit schort haar analyse van dit punt dan ook op³⁴.** Meer in het algemeen, wat betreft de toestemming als grondslag voor gegevensverwerking, herinnert de Autoriteit ook aan overweging

³¹ Momenteel verzekeren de identificatieregelingen op basis van de elektronische identiteitskaart ("Belgian eID Scheme FAS / eCards") en Itsme ("Belgian eID Scheme FAS / Itsme") een dergelijk hoog niveau van garantie: zie <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Belgium+++eID>, en <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Belgium+++Itsme>, voor het laatst geraadpleegd op 21/02/23.

³² « Omdat dit niet mag leiden tot een vermindering van de beveiliging van de gegevens van de betrokkene, wordt bepaald dat die andere toepassing afdoende moet beveiligd zijn, hetgeen onder andere betekent dat ze minstens hetzelfde Level of Assurance (LoA) moet vereisen bij de log-in als mycareer.be. Zo wordt voor mycareer.be het hoogste LoA vereist bij het inloggen (eID, Itsme, TOTP). De toepassing van 1° mag niet tot gevolg hebben dat een toegang tot dezelfde gegevens ontstaat via een toepassing de een veel lagere LoA vereist (vb. gewoon gebruikersnaam en paswoord). »

³³ « Het punt 2° betreft de situatie waarin de geregistreerde persoon niet zozeer zelf zijn gegevens wil gebruiken (zij het via een andere toepassing dan mycareer.be), maar waarin deze persoon wil dat een andere actor zijn gegevens kan gebruiken. Ter herinnering, het gaat hier over situaties die niet zijn afgedekt door artikel 10. Het gaat dus niet over actoren die op basis van hun wettelijke of decretale opdrachten nood hebben aan bepaalde gegevens voor hun eigen functioneren. In die gevallen kan dat immers niet afhankelijk gemaakt worden van het voorafgaand akkoord van de betrokkene, vermits dit de werking van de instelling zou bemoeilijken. Hier gaat het over situaties waarin de actor zich op geen andere verwerkingsgrond (vb. wet of decreet, of overeenkomst) kan beroepen dan het akkoord van de betrokkene ».

³⁴ In de memorie van toelichting wordt nog op het volgende gewezen:

« In dergelijke gevallen zal deze geregistreerde persoon dus zelf vooraf en ondubbelzinnig moeten aangeven of hij instemt met een bepaalde, duidelijk omschreven verwerking van precies afgebakende gegevens door een concreet geïdentificeerde actor voor een concrete doelstelling. Deze elementen worden doorgaans bepaald in de gebruiksvoorwaarden en de consentmodule van de entiteit aan wie de burger een bepaalde verwerking wil toestaan.

Een voorbeeld van zulke situatie is te vinden in het burgermandatensysteem binnen CSAM. Hierbij kan bijvoorbeeld een zelfstandige zijn boekhouder mandateren om namens hem bepaalde fiscale aangiften te doen. Een ander voorbeeld betreft een burger die aan een andere burger kan toestaan om de mypension.be omgeving te gebruiken in zijn naam. »

In dit verband is het enerzijds aan het ontwerp om aan te geven welke gegevensverwerkingen het overweegt en daarbij ruimte te laten voor de autonomie van de wil van de betrokkene. Anderzijds is het a priori niet aan het ontwerp om de kwestie te regelen van de vertegenwoordiging van de betrokkene en van de mandaten, die door andere rechtsregels (burgerlijk recht, vennootschapsrecht, ander recht) worden geregeld. In dit verband zijn het de normen die gelden voor "CSAM" die de werking van de mandaten die deze oplossing mogelijk maakt, moeten omkaderen (zie <https://www.csam.be/nl/beheer-mandaten.html>); thans worden enkel "fiscale mandaten", "mandaten gezondheidszorg" en "mandaten Vlaamse overheid" geïdentificeerd; zie

ook <https://iamapps.belgium.be/sma/generalinfo?view=csam>, die echter geen betrekking heeft op mandaten als zodanig; websites die voor het laatst zijn geraadpleegd op 22/03/2023). Toen hem hierover vragen werden gesteld, antwoordde de aanvrager het volgende:

« Noteer dat de wet niet spreekt van CSAM, maar van een beveiligde toepassing. Momenteel lijkt de meest aangewezen toepassing daartoe het CSAM-burgermandaten beheer. Daar zal dan inderdaad het luik sociale zekerheidstoepassingen aan moeten toegevoegd worden. Tot dat operationeel is, zal een mandaat technisch niet kunnen gerealiseerd worden. Het is de verwachting dat dit snel al gerealiseerd worden, temeer daar dezelfde behoefte bestaat vanuit andere sociale zekerheidstoepassingen.

nr. 43 van de AVG, die als volgt luidt: *"Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend. De toestemming wordt geacht niet vrijelijk te zijn verleend indien geen afzonderlijke toestemming kan worden gegeven voor verschillende persoonsgegevensverwerkingen ondanks het feit dat dit in het individuele geval passend is, of indien de uitvoering van een overeenkomst, daaronder begrepen het verlenen van een dienst, afhankelijk is van de toestemming ondanks het feit dat dergelijke toestemming niet noodzakelijk is voor die uitvoering."* (onderstreept door de Autoriteit) In het kader van een arbeidsverhouding, bevindt de werknemer zich in een onevenwichtige verhouding tot de werkgever (de verwerkingsverantwoordelijke) zodat het baseren van de gegevensverwerking op toestemming in deze situatie over het algemeen problematisch is³⁵. Deze overwegingen blijven, mutatis mutandis, ook relevant wanneer een norm maakt dat het akkoord of de toestemming van de betrokkene een rol speelt in het kader van een gegevensverwerking die hij in de arbeidsverhouding toestaat of op het niveau van een overheidsinstantie uitvoert.

35. Concluderend is de Autoriteit van mening dat **de artikelen 10 en 12 van het ontwerp en de toelichtingen daarbij moeten worden aangepast in het licht van de voorgaande overwegingen.**
36. Ten slotte in deze context **moet artikel 14, indien de reikwijdte ervan beperkt blijft tot het in herinnering brengen dat persoonsgegevens in overeenstemming met de AVG moeten worden verwerkt, worden weggelaten.** In haar huidige vorm is deze bepaling zo onduidelijk dat de Autoriteit de reikwijdte ervan niet kan vatten. Indien het daarentegen de bedoeling is om te preciseren dat entiteiten die toegang hebben tot de gegevens in uitvoering van de artikelen 10 tot en met 13 van het ontwerp, verwerkingsverantwoordelijken zijn, moet dit uitdrukkelijk worden vermeld³⁶.

De essentie is dat een vertrouwde derde partij (in casu CSAM) die onafhankelijk is van de mandaatgever (toestemmende partij), van de mandaathouder en van de instelling die moet kunnen nagaan of er een geldige toestemming of mandaat is, registreert wie op welk moment en voor welke duur een mandaat heeft gegeven aan wie en wat de aard van het mandaat is (op welke gegevens het betrekking heeft en tot welke acties het toelating geeft). Bovendien moet dat mandaat kunnen geconsulteerd en ingetrokken worden. Er moet voldaan zijn aan alle vereisten voor een geldige toestemming. De huidige CSMA-configuratie laat die functionaliteiten allemaal toe, maar moet dus nog een luik krijgen voor de sociale zekerheid. » (onderstreept door de Autoriteit) De Autoriteit merkt echter op dat hoewel het dispositief van het ontwerp niet naar CSAM verwijst, de memorie van toelichting daarbij dit wel doet.

³⁵ Zie ook European Data Protection Board, "Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679" v. 1.1., aangenomen op 4 mei 2020, beschikbaar op

https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202005_consent_en.pdf, voor het laatst geraadpleegd op 07/04/2023, overwegingen nrs. 21-23. Zie ook de door de aanvrager naar voren gebrachte situatie in overweging nr. 38 van het onderhavige advies.

³⁶ Artikel 14 luidt als volgt:

II.3. Categorieën van verwerkte gegevens en indirecte verzameling van gegevens

37. Ten eerste bepaalt artikel 5, § 1, van het ontwerp dat iedere in de FLA geregistreerde persoon wordt geregistreerd op basis van "*zijn uniek identificatienummer*", zonder dat daarbij dit begrip wordt gedefinieerd. Dit ondanks het feit dat artikel 4, §§ 1 en 2, van de wet van 5 mei 2014 *houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkenschakeling van elektronische en papieren formulieren* (hierna de "**wet unieke gegevensinzameling**") reeds bepaalt naar welk identificatienummer moet worden verwezen wanneer "*federale instanties*"³⁷ natuurlijke en rechtspersonen identificeren. Wat natuurlijke personen betreft gaat het om "*het Rijksregisternummer toegekend in uitvoering van artikel 2, laatste lid, van dezelfde wet, of van het identificatienummer van de Kruispuntbank toegekend in uitvoering van artikel 4, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in voormeld Rijksregister opgenomen is*"³⁸.
38. **Het dispositief van het ontwerp moet zodanig worden aangepast dat het de identificatie van de in de FLA geregistreerde betrokkenen via deze nummers beoogt.** De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager eveneens op het feit dat het ontwerp of een in uitvoering daarvan genomen besluit ook uitdrukkelijk kan bepalen dat de werkgever het rijksregisternummer van de werknemer mag gebruiken om hem in het kader van het gebruik van de FLA te identificeren. In dat geval is voor het gebruik van het rijksregisternummer geen machtiging vereist van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, overeenkomstig artikel 8, § 1, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen*.

« De in de artikelen 10 tot en met 13 vermelde personen of instanties krijgen toegang tot de in de Federal Learning Account opgenomen gegevens, zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming die betrekking hebben op, naargelang het geval, de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker of de ontvanger. »

In de toelichting bij dit artikel staat vermeld:

"Dit artikel verduidelijkt dat personen en entiteiten, die toegang krijgen tot de gegevens in de Federal Learning Account, instaan voor de naleving van de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming die betrekking hebben op, naargelang het geval, de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker of de ontvanger." (onderstreept door de Autoriteit)

Eenzijds verduidelijkt dit artikel niet welke personen toegang tot de gegevens kunnen krijgen. De artikelen 10 tot en met 13 voorzien daarin, onverminderd de door de Autoriteit gemaakte opmerkingen hierover. Anderzijds wordt in het dispositief van artikel 14 zoals het nu is geformuleerd niet vermeld wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn, zoals de toelichting bij het artikel lijkt aan te geven.

³⁷ Gedefinieerd in artikel 3, 1°, van de wet unieke gegevensinzameling.

³⁸ Voor rechtspersonen gaat het om "*het ondernemingsnummer toegekend in uitvoering van artikel 5 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen*", of in het positief recht, het nummer bedoeld in artikel III.17 van het Wetboek van economisch recht (verwijzing die zou kunnen worden toegevoegd in artikel 5, § 2, van het ontwerp en die terecht verwijst naar "*ondernemingsnummer*" »).

39. Ten tweede, wat betreft de **door werkgevers uitgevoerde gegevensverwerkingen**, bepaalt artikel 4, 4°, van het ontwerp het volgende:

« de in artikel 17 bedoelde werkgevers in staat te stellen om de informatie met betrekking tot het individueel opleidingsrecht, de sectorale opleidingsrechten, het opleidingskrediet, de individuele opleidingsrekening, de gevolgde opleidingen en de sectorale aspecten van opleiding van hun werknemers op te volgen en te beheren ».

40. De Autoriteit vroeg de aanvrager of de toegang van de werkgever tot de FLA wel degelijk beperkt was tot gegevens over *zijn eigen verplichtingen* op het gebied van het opleidingsrecht van de werknemer, met inbegrip van zijn verplichtingen in uitvoering van het ontwerp, en of bijgevolg de toegang van de werkgever tot vroegere gegevens over andere werkgevers en opleidingen uitgesloten was. De aanvrager antwoordde het volgende :

« Het wetsontwerp voorziet inderdaad in het kader van de registratieverplichtingen met betrekking tot de opleiding van zijn werknemers dat de werkgever enkel de eigen geregistreerde gegevens over de werknemers kan raadplegen in de FLA. De informatie die voormalige werkgevers zouden geregistreerd hebben (net als hun identiteit), kan de huidige werkgever niet raadplegen in het kader van deze registratieverplichtingen.

Naast deze registratieverplichtingen in hoofde van de werkgever is het mogelijk dat de werknemer toestemming geeft aan de huidige werkgever om de geregistreerde gegevens in de FLA te raadplegen ingevolge artikel 12, 2° van het wetsontwerp. Deze bepaling heeft evenwel een ruimer toepassingsgebied en geldt voor de gevallen waarin de persoon aan andere personen of instanties toestemming geeft om de gegevens te verwerken. Op die manier zou de werkgever de eerder geregistreerde gegevens kunnen raadplegen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een persoon solliciteert bij een nieuwe werkgever en deze sollicitant de toestemming geeft aan deze (toekomstige) werkgever om de informatie over de eerder gevolgde opleidingen in de FLA te raadplegen. In de memorie van toelichting is hierbij verduidelijkt dat het moet gaan om een voorafgaandelijke en ondubbelzinnige toestemming voor een duidelijk omschreven verwerking. Het gaat in dit geval dus enkel over de situatie wanneer de persoon zelf beslist om toestemming te geven om de gegevens ter beschikking te stellen^[39].» (onderstreept door de Autoriteit)

---

³⁹ Met betrekking tot deze illustratie verwijst de Autoriteit naar overweging nr. 33 en de daaraan voorafgaande ontwikkelingen betreffende artikel 12, 2°, van het ontwerp. Dit verschilt aanzienlijk van wat in de toelichting bij artikel 12, 2°, lijkt te worden bedoeld, in de zin dat het betrekking heeft op een aan de werkgever zelf gegeven toestemming om andere gegevens te raadplegen dan die welke noodzakelijk zijn voor het nakomen van zijn opleidingsverplichtingen. Het is ook problematisch omdat het gebaseerd zou zijn op de toestemming (in de zin van de AVG) van de kandidaat-werknemer of werknemer. Het is immers duidelijk dat de relatie tussen een persoon die solliciteert naar een betrekking of tussen een werknemer en zijn werkgever onevenwichtig is - de eerste solliciteert naar een baan die hij bij de verwerkingsverantwoordelijke probeert te krijgen, de tweede heeft een band van ondergeschiktheid met de verwerkingsverantwoordelijke. In ieder geval moet de werkgever, wil een

41. Om elke twijfel op dit vlak te vermijden, is de Autoriteit van mening dat **de toelichting bij artikel 4, 4°, van het ontwerp aangepast zou kunnen worden om de bedoeling van de aanvrager duidelijk weer te geven**, zoals bevestigd in de eerste paragraaf van het antwoord dat hij meedeelde, namelijk dat in wezen krachtens artikel 4, 4°, van het ontwerp, voor de werkgever alleen de gegevens toegankelijk zijn die noodzakelijk zijn om te voldoen aan zijn eigen verplichtingen op het gebied van het opleidingsrecht van de werknemer, met inbegrip van zijn verplichtingen uit hoofde van het ontwerp. De bepaling kan geen grondslag voor een bredere toegang tot gegevens over de werknemer vormen zonder het beginsel van minimale gegevensverwerking te schenden.
42. Ten derde en meer in het algemeen voorziet artikel 5, § 3, eerste lid, van het ontwerp in een principe van **indirecte verzameling van door SIGEDIS VZW verwerkte gegevens** (over de geregistreerde natuurlijke persoon, d.w.z. de werknemer) **bij authentieke gegevensbronnen**⁴⁰, en wel in de volgende bewoordingen: "*Sigedis vzw neemt de in §1 vermelde persoonsgegevens, op in de Federal Learning Account, voor zover zij gekend zijn in een authentieke bron. Hiertoe krijgt Sigedis vzw de toegang tot de authentieke bron die deze gegevens reeds bevat*".
43. De Autoriteit heeft zich al gunstig uitgesproken over het gebruik om persoonsgegevens bij "authentieke" bronnen te verzamelen, aangezien een dergelijke praktijk het tegelijk mogelijk maakt enerzijds de zware administratieve lasten voor de betrokkenen (onder andere) te verlichten, en anderzijds een betere kwaliteit van de gegevens te waarborgen, hetgeen bijdraagt tot de uitvoering van artikel 5, lid 1, punt d), van de AVG, en de vermindering van de risico's op fraude. De bepaling geeft echter aanleiding tot de volgende opmerkingen.
44. De Autoriteit vestigt eerst en vooral de aandacht van de aanvrager op het feit dat **alleen een algemene bepaling die voorziet in een algemeen gebruik van authentieke gegevensbronnen, de toepassing van de uitzondering vervat in artikel 14, lid 5, punt c), van de AVG niet toelaat**⁴¹.

---

toestemming op dit gebied geldig zijn, de betrokkene informeren voordat deze zijn toestemming geeft. Met andere woorden is het in de praktijk heel goed mogelijk dat de werkgever de kandidaat of de werknemer op eigen initiatief in kennis stelt van de mogelijkheid om hem toegang tot de FLA te verlenen (onder bovendien te bepalen voorwaarden). Dit kan de betrokkene aansporen om die toegang te verlenen. De Autoriteit is van mening dat bijvoorbeeld een kandidaat die zijn ervaring met gegevens uit de FLA wil staven, deze altijd zelf uit de FLA kan halen (overeenkomstig het ontwerp) en ze bij zijn kandidatuur voegen. Dit is minder ingrijpend voor de rechten en vrijheden en bijgevolg een wijze die de voorkeur verdient boven het verlenen van directe toegang tot de FLA aan een potentiële toekomstige werkgever.

⁴⁰ Deze worden in artikel 3, l), van het ontwerp gedefinieerd, onder verwijzing naar de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (hierna de "**wet dienstenintegrator**").

⁴¹ Zie met name advies nr. 131/2022 van 1 juli 2022 met betrekking tot een wetsontwerp tot oprichting van de Kunstwerkcommissie en ter verbetering van de sociale bescherming van de kunstwerkers (CO-A-2022-128) en een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de werking van de Kunstwerkcommissie en de verbetering van de sociale bescherming van de kunstwerkers (CO-A-2022-129), overwegingen nrs. 96-99.

45. De memorie van toelichting preciseert: "*Deze overname van gegevens uit authentieke bronnen is noodzakelijk om te voldoen aan de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren.*" (onderstreept door de Autoriteit)⁴².
46. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager echter op het feit dat **deze wet en het Belgische federale recht geen algemeen en bindend beginsel van gebruikmaking van authentieke gegevensbronnen vastleggen** dat verder gaat dan hetgeen met name de wet unieke gegevensinzameling bepaalt voor de reeds genoemde identificatienummers⁴³ en het kader van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
47. Het is dan ook **terecht dat in het ter advies voorgelegde ontwerp moet worden voorzien in een verplichting om authentieke gegevensbronnen te gebruiken in het kader van de wet dienstenintegrator**⁴⁴, in de geest van de wet unieke gegevensinzameling en het samenwerkingsakkoord van 26 augustus 2013 tussen de federale, gewestelijke en gemeenschapsoverheden *voor het harmoniseren en uitlijnen van de initiatieven die de realisatie van een geïntegreerd e-government beogen*. Aangezien de verplichting om *in het algemeen* gebruik te maken van authentieke gegevensbronnen als bedoeld in de wet dienstenintegrator, niet voortvloeit uit de wet unieke gegevensinzameling.
48. Op dit punt moet ook worden opgemerkt dat **het normatieve kader dat van toepassing is op de in de wet dienstenintegrator bedoelde authentieke bronnen onvolledig lijkt te zijn**, met name **omdat er geen in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit** is aangenomen tot vaststelling van "*de criteria op basis waarvan gegevens als authentieke gegevens kwalificeren*" en "*welke gegevens kwalificeren als authentieke gegevens in de zin van deze wet*"⁴⁵, hetgeen in de praktijk geen belemmering lijkt te zijn geweest voor de tenuitvoerlegging van de wet dienstenintegrator⁴⁶. Hoewel zij in het kader van het onderhavige advies niet nader ingaat op deze

---

⁴² Blz. 4.

⁴³ Zie hierboven, overweging nr. 19 in verband met deze nummers. De wet dienstenintegrator (geciteerd in voetnoot nr. 18) is enkel van toepassing op de in artikel 2, 10°, bedoelde participerende overheidsdiensten, en artikel 4 van diezelfde wet bepaalt: "*De federale dienstenintegrator heeft, in samenspraak met de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren, als opdracht de integratie van gegevensverwerkende processen, en in dat kader de geïntegreerde ontsluiting van gegevens.*"

⁴⁴ Geciteerd in voetnoot nr. 18.

⁴⁵ Zie artikel 27, § 2, van de wet dienstenintegrator.

⁴⁶ Wat betreft de mogelijkheid om een bron te laten opnemen op de gepubliceerde lijst van authentieke bronnen van de federale dienstenintegrator, spreekt het door de FOD BOSA gepubliceerde document (FOD BOSA DG Digitale Transformatie, "Opzetten van een authentieke bron", versie 1, maart 2019, beschikbaar op https://bosa.belgium.be/sites/default/files/documents/bosa_dt_praktische_gids_-_opzetten_authentieke_bron_v1.0.pdf, voor het laatst geraadpleegd op 07/04/23, pp. 19-20) over twee manieren:

« 3.1.1. *Publicatie als authentieke bron via Koninklijk Besluit. Een gegevensbron kan als authentiek bron verklaard worden, indien hiervoor een Koninklijk Besluit of Wet wordt goedgekeurd. Na publicatie in het Belgisch staatsblad, kunnen de gegevens*

kwestie, benadrukt de Autoriteit toch dat **dit in de Ministerraad overlegde besluit een constituerend en bepalend element vormt**, met name gelet op de beginselen van voorspelbaarheid en legaliteit zoals vastgelegd in artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet, **van het normatieve kader dat de wet dienstenintegrator wil invoeren** met betrekking tot authentieke gegevensbronnen.

49. Gelet op de juridische context en de categorieën van gegevens en overheidsinstanties waarvan mogelijk sprake op het gebied van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid, heeft de Autoriteit de aanvrager gevraagd naar de reden waarom er niet wordt verwezen naar de toepassing **van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid** (hierna "**de KSZ-wet**") en het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna "**KSZ** »)^{47, 48}. De KSZ-wet bevat een bindend beginsel van unieke gegevensinzameling op het gebied van de sociale zekerheid waarop hij betrekking heeft. A priori lijkt SIGEDIS VZW een instelling van sociale zekerheid in de zin van artikel 2, 2°, van de KSZ-wet. De Autoriteit heeft de aanvrager hierover vragen gesteld, en vroeg ook of het ontwerp onder andere tot doel heeft toegang te krijgen tot andere gegevensbronnen die niet via de KSZ toegankelijk zijn.

50. De aanvrager antwoordde het volgende:

« Er wordt verwezen naar de algemene principes eerder dan naar de KSZ-wet omdat niet alle potentieel betrokken partijen onderworpen zijn aan de KSZ-wet.

Het individuele opleidingsrecht, waarvoor de FLA op directe wijze een technische ondersteuning biedt, heeft overigens prioritair vooral te maken met arbeidsrecht. Het is vanuit zijn arbeidsrechtelijke bevoegdheid dat de Federale wetgever hier is opgetreden (op een terrein dat verder bijna uitsluitend gemeenschapsmaterie is, nl. levenslang leren). De verwachting is dan ook dat de eventuele inbedding van deze FLA in bredere toepassingen

---

van uw authentieke bron door FOD BOSA worden opgenomen in de lijst van authentieke bronnen » ; « 3.1.2. Publicatie als authentieke bron door de redactieraad », met dien verstande dat in een opmerking wordt gepreciseerd dat deze procedure nog niet finaal is.

⁴⁷ Zie de artikelen 3, 4 en 7 van de KSZ-wet.

⁴⁸ Ter herinnering: artikel 2, 10°, tweede lid van de wet dienstenintegrator bepaalt:

« Zijn geen participerende diensten :

a) de federale overheidsdiensten bevoegd voor Sociale Zekerheid, Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen, Leefmilieu, Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de programmatorische overheidsdiensten die van deze federale overheidsdiensten afhangen;

b) de openbare instellingen van sociale zekerheid in de zin van het koninklijk besluit houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid bedoelde instellingen van sociale zekerheid en de instellingen waartoe bepaalde rechten en plichten zijn uitgebreid overeenkomstig artikel 18 van de voornoemde wet van 15 januari 1990." Deze wet is dus niet van toepassing op deze instellingen.

rond (beroeps)opleiding en levenslang leren zullen worden geregeld met eventuele samenwerkingsakkoorden.

Sigedis is inderdaad gelijkgesteld met een instelling van sociale zekerheid.

Ja. De manier waarop gegevensbronnen zullen ontsloten worden, zal, gelet op het sociale zekerheidskarakter van Sigedis, vermoedelijk neerkomen op een combinatie van beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité (een verplichting voor Sigedis) en protocollen (de algemene GDPR-regel) met zulke databron ».

51. In deze context begrijpt de Autoriteit dus dat **SIGEDIS VZW niet zal optreden als instelling van sociale zekerheid in de zin van de KSZ-wet**, en dat **op het gebied van het arbeidsrecht, het ontwerp niet binnen de materiële werkingssfeer van de KSZ-wet valt, aangezien deze voorziet in een beginsel van unieke gegevensinzameling.**

52. Dit gezegd zijnde, **regelen de artikelen 13 tot en met 15 van de KSZ-wet de mededelingen van gegevens door de instellingen van sociale zekerheid aan andere overheidsinstanties** die deze nodig hebben voor het vervullen van hun taken van algemeen belang, waarbij deze mededelingen moeten verlopen via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Met andere woorden, het ontwerp (of een ter uitvoering daarvan uitgevaardigd koninklijk besluit) **kan bepalen dat de sociale gegevens in de zin van de KSC-wet die nodig zijn voor de uitvoering van het ontwerp door SIGEDIS VZW, moeten worden verzameld bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.**

53. Hoe dan ook, rekening houdend met de voorgaande opmerkingen, **is de Autoriteit van mening dat artikel 5, § 4, laatste zin, van het ontwerp moet worden aangepast en erin moet voorzien dat in uitvoering van het ontwerp, de Koning de gegevens die uit authentieke gegevensbronnen moeten komen alsmede deze authentieke gegevensbronnen, bepaalt⁴⁹. Voorzien in een specifieke wettelijke regeling voor indirecte gegevensverzameling** (zoals bijvoorbeeld is voorgesteld met betrekking tot de eventuele verzameling van sociale gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van het ontwerp) **zou ook een andere mogelijkheid zijn** in het ontwerp; een mogelijkheid die bovendien rechtsonzekerheid in verband met de onvolledigheid van het normatieve kader van de wet dienstenintegrator zou kunnen voorkomen.

---

⁴⁹ In zijn huidige vorm bepaalt het ontwerp: "De Koning kan eveneens bepalen welke gegevens hierbij uit authentieke bronnen kunnen komen." (onderstreept door de Autoriteit)

54. Artikel 18, § 1, derde lid, van het ontwerp en de toelichting bij dit artikel 18 verduidelijken respectievelijk het volgende:

« Sigedis vzw kan de door de werkgever geregistreerde gegevens verifiëren en, indien nodig, deze wijzigen wanneer een authentieke bron deze gegevens beschikbaar maakt na de in het eerste lid bedoelde registratie » ;

« De beschikbaarheid in het netwerk bij een authentieke bron is evenwel een evolutief gegeven. Bovendien kan een gegeven in een authentieke bron voor de ene werkgever wel al beschikbaar zijn en voor de andere nog niet. Het beschikbaar zijn van een bepaald gegeven in een authentieke bron is dus eerder een situationeel dan een categoriek gegeven. Daarom voorziet dit artikel een cascade, waarbij Sigedis vzw de werkgever op de hoogte brengt dat bepaalde in het artikel 5 vermelde gegevens niet in authentieke bronnen voorkomen. Deze gegevens moeten dan ook door de werkgever worden geregistreerd en geactualiseerd ».

55. **De Autoriteit is van oordeel dat deze vage overwegingen, omdat zij met name gebruik maken van ongedefinieerde begrippen, en die in strijd lijken te zijn met het beginsel van unieke gegevensinzameling en het gebruik van authentieke bronnen, moeten worden geherformuleerd.** Ofwel moet een voor de uitvoering van het ontwerp noodzakelijk gegeven beschikbaar zijn in een authentieke gegevensbron, in welk geval SIGEDIS VZW⁵⁰ het via dit kanaal moet verzamelen en in de FLA invoeren. Ofwel is dit niet zo en is het enkel beschikbaar bij de werkgever, in welk geval het logisch is dat het aan deze laatste is om de betrokken gegevens mee te delen. Dit onderscheid is ook belangrijk met betrekking tot de verantwoordelijkheid van iedere verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de verwerkte gegevens: de werkgever kan niet verantwoordelijk zijn voor de juistheid van de gegevens die door SIGEDIS VZW moeten worden verzameld uit een authentieke gegevensbron. De memorie van toelichting bij het ontwerp moet de logica weerspiegelen van de indirecte gegevensverzameling uit authentieke gegevensbronnen, zoals hier in herinnering wordt gebracht. **De Autoriteit is derhalve van mening dat artikel 18, § 1, derde lid, van het ontwerp moet worden weggelaten en dat de toelichting bij artikel 18 moet worden aangepast.**

56. Ten vierde verleent artikel 5, § 4, van het ontwerp de Koning een bevoegdheid die als volgt luidt:

« De Koning kan de nadere modaliteiten vaststellen met betrekking tot de verzameling van de in de paragraaf 1 en 2 vermelde persoonsgegevens in het kader van de Federal Learning Account. Hiertoe kan de Koning bepalen welke bijkomende persoonsgegevens betreffende de

---

⁵⁰ Het gegeven moet inderdaad voor SIGEDIS VZW beschikbaar zijn, met het oog op het gebruik van de FLA.

tewerkstelling, de kwalificaties en de opleiding noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de in artikel 4 vermelde doeleinden van de Federal Learning Account. De Koning kan eveneens bepalen welke gegevens hierbij uit authentieke bronnen kunnen komen". (onderstreept door de Autoriteit)

57. Overeenkomstig de beginselen van voorspelbaarheid en legaliteit neergelegd in artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet, is de Autoriteit van mening dat het ontwerp niet de bevoegdheid aan de Koning mag delegeren om "*bijkomende*" categorieën van te verwerken persoonsgegevens vast te stellen⁵¹. **Artikel 5, § 4, van het ontwerp moet zodanig worden aangepast dat de aan de Koning gegeven bevoegdheid zich beperkt tot het preciseren van de in het ontwerp zelf bedoelde categorieën van gegevens.** Terloops benadrukt de Autoriteit dat het doel van het ontwerp de opleidingsrechten en de gegevens over de tenuitvoerlegging ervan betreft. Met andere woorden, de FLA heeft niet tot doel om ook gegevens te bevatten over opleidingen die werknemers mogelijk *buiten hun opleidingsrecht* hebben gevolgd (of dat een werkgever ervoor kiest zijn werknemers meer opleidingen te geven, of dat deze zich zelfstandig vormen).

II.4. Categorieën van ontvangers

58. Om de in overweging nr. 57 genoemde redenen kan artikel 16, tweede lid, van het ontwerp ook niet bepalen dat de Koning de "*bijkomende categorieën van ontvangers [kan] bepalen waaraan de persoonsgegevens mogen worden vrijgegeven en de nadere voorwaarden [kan] bepalen waaronder dit toegelaten is*". **De Autoriteit is van mening dat artikel 16, tweede lid, van het ontwerp moet worden weggelaten.**

II.5. Duur en doel van de gegevensbewaring

59. Artikel 15 van het ontwerp bepaalt de bewaartermijn van de gegevens bij de FLA. **De Autoriteit is eerst en vooral van mening dat de volgende bewoordingen in artikel 15, § 1, moeten worden weggelaten:** "*Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op*

---

⁵¹ Over de mate van inmenging in het kader van het ontwerp, zie advies nr. 107/2022 van 3 juni 2022 *over een voorontwerp van wet houdende diverse arbeidsbepalingen* (CO-A-2022-103), overwegingen nrs. 44 en 50. De Autoriteit bevestigt overweging nr. 50, waarin zij het volgende aangaf:

« *In de derde plaats, meer fundamenteel, lijkt uit de reactie van de aanvrager te kunnen worden opgemaakt dat het beoogde informatiesysteem a priori tot een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen zal leiden (verzameling van gecentraliseerde gegevens met betrekking tot alle burgers die werken of hebben gewerkt, in de loop van hun carrière, waarvan het doel en de toegankelijkheid echter nog niet blijken uit de voornemens van de aanvrager [...]). De aanvrager erkent zelf dat "de ILA een veel bredere rechtsgrond zal vereisen dan artikel 61 dat reeds in het voorontwerp van wet houdende diverse arbeidsbepalingen is opgenomen. Met andere woorden, artikel 61 van het voorontwerp van wet fungeert in dit stadium als ankerpunt voor deze tool/software.* »

De memorie van toelichting zelf (p. 5) herinnert aan en citeert het standpunt van de Raad van State volgens hetwelk de essentiële elementen van de verwerking in een norm met rang van wet moeten worden neergelegd.

archivering in het algemeen belang, voor het wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van Algemene Verordening Gegevensbescherming".

60. De Autoriteit heeft er immers al herhaaldelijk op gewezen dat **een normatieve tekst de duur van de bewaring (de verwerking) van gegevens bepaalt voor de gegevensverwerkingen waarin hij voorziet**. Het ontwerp heeft bijgevolg geen gevolgen voor gegevensverwerkingen die moeten worden verricht in uitvoering van andere normen (die bijvoorbeeld van toepassing zijn op de archivering, administratieve transparantie, enz.). In die zin preciseerde overweging nr. 8 van haar advies nr. 228/2022 van 29 september 2022 *betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van het elektronisch proces-verbaal bij de inspectiediensten van het directoraat-generaal Wegvervoer en Verkeersveiligheid van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer (CO-A-2022-222)* met name het volgende:

« [...], een wet (of een besluit) [bepaalt] in principe de bewaartermijn van de gegevens(verwerking) enkel voor de doeleinden van de verwerkingen die bij deze wet (of dit besluit) worden ingevoerd^[52]. De bepaling van de bewaartermijn van de gegevens in het kader van de wet (en van het ontwerp) moet dus worden beperkt tot de bij deze wet vastgelegde doeleinden, of anders gezegd, tot de verplichtingen en taken van algemeen belang die onder deze wet vallen^[53]». (nummer van de voetnota's en vet gedrukt door de Autoriteit gewijzigd in het onderhavige advies)

61. De Autoriteit wijst er terloops op dat het ontwerp geen specifieke taak van algemeen belang op het gebied van statistieken⁵⁴ of onderzoek aan de verwerkingsverantwoordelijken toekent. De artikelen 4, 6°, en 11 leggen SIGEDIS VZW wel een verplichting op tot het ter beschikking stellen van gegevens voor onderzoeksdoeleinden. Deze verplichting heeft echter alleen betrekking op de gegevens die SIDEGIS VZW verwerkt voor het doel dat ze zelf nastreeft, en zou een bewaring van persoonsgegevens na de in artikel 15 van het ontwerp vastgestelde termijn niet kunnen rechtvaardigen.

⁵² « De verwerkingsverantwoordelijke zal daarentegen moeten bepalen hoe lang de gegevens mogen worden verwerkt in het licht van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Zie met name advies nr. 129/2022 van 1 juli 2022 betreffende de artikelen 2 en 7 tot en met 47 van een ontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake Economie, overwegingen nrs. 53-58; advies nr. 52/2022 van 9 maart 2022 over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen, overweging nr. 117; advies nr. 14/2022 van 21 januari 2022 betreffende een ontwerp van besluit van de Waalse Regering tot vaststelling van de samenstelling en de werking van het Waals Comité voor de bescherming van proefdieren, overweging nr. 27 (advies momenteel enkel gepubliceerd in het FR). »

⁵³ « Zie ook advies van de Autoriteit nr. 89/2021 van 14 juni 2021 betreffende een voorontwerp van wet tot invoering van het elektronisch proces-verbaal bij de inspectiediensten van het directoraat-generaal wegvervoer en Verkeersveiligheid van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer en tot wijziging van het Sociaal Straftwetboek, overweging nr. 10. »

⁵⁴ Dit sluit niet uit dat SIGEDIS VZW statistieken kan opstellen over de uitvoering van haar taak van algemeen belang. Zie in dit verband advies nr. 110/2022 van 3 juni 2022 *over een Koninklijk besluit met betrekking tot de opleiding van professionele gebruikers van biociden (CO-A-2022-106)*, overwegingen nrs. 13-19.

62. Wat betreft de **duur van de bewaring** (verwerking) **van de gegevens**, bepaalt artikel 15, § 1, eerste lid, dat de gegevens worden bewaard "*maximum vijf jaar te rekenen vanaf de dag waarop de geregistreerde persoon de pensioenleeftijd bereikt of, indien de geregistreerde persoon na de pensioenleeftijd actief blijft op de arbeidsmarkt, vanaf de dag waarop zijn laatste beroepsmatige activiteit werd vastgesteld.*" Het tweede lid biedt de Koning de mogelijkheid een kortere bewaartermijn van de gegevens te bepalen. De toelichting bij het artikel vermeldt: "*De duurtijd van deze bewaartermijn dient om geregistreerde personen de uitoefening van hun opleidingsrechten te garanderen tot de verjaring van deze rechten.*" (onderstreept door de Autoriteit) **De Autoriteit begrijpt dus niet waarom gegevens vijf jaar na de in artikel 15, § 1, eerste lid, bedoelde gebeurtenissen nog zouden moeten worden bewaard.** Zij is derhalve van mening dat **deze termijn van 5 jaar moet worden verkort.** Meer fundamenteel is de Autoriteit van oordeel dat de gegevens **standaard niet meer mogen worden bewaard wanneer de betrokkene eenmaal de pensioenleeftijd heeft bereikt**, tenzij deze de wens te kennen geeft actief op de arbeidsmarkt te willen blijven, of dat in ieder geval hem betreffende gegevens bewaard moeten blijven in geval van hervatting van de activiteit.

II.6. Verwijzing naar "mycareer.be", "gangbare elektronische vorm" en "daartoe geëigende kanalen"

63. Het ontwerp verwijst herhaaldelijk naar de website "*www.mycareer.be*": **artikel 6** van het ontwerp bepaalt dat SIGEDIS VZW de toegang tot de FLA verzekert vanuit deze website; **artikel 9** maakt de verstrekking van de gegevens "in een gangbare elektronische vorm" mogelijk, wanneer de betrokkene via de website vraagt om deze te ontvangen; **artikel 15, § 2**, van het ontwerp heeft betrekking op verzoeken tot gegevenswissing; en **artikel 21, § 2**, regelt notificaties aan de werknemer via de website. **De Autoriteit is van mening dat om de duurzaamheid van het dispositief van het ontwerp te verzekeren, het zeker aanbeveling verdient een domeinnaam niet rechtstreeks in een wettekst te vermelden.** Dit sluit niet uit dat deze in de memorie van toelichting kan worden vermeld. De volgende overwegingen kunnen bijdragen tot de aanpassing van de tekst in ontwerp:

- Wat belangrijk is om in het ontwerp te preciseren is dat de FLA op afstand via elektronische weg toegankelijk moet zijn voor de betrokkene, en dat deze toegang hem ook moet toelaten de mededeling van hem betreffende gegevens in een gangbaar formaat te verkrijgen en meer in het algemeen, om de rechten waarover hij beschikt krachtens de AVG enz. uit te oefenen, gelet op de door de aanvrager in het kader van het gebruik van mycareer.be nagestreefde doeleinden;
- Indien de aanvrager niettemin in de wet wil bepalen dat de FLA via mycareer.be toegankelijk moet zijn, zou het ontwerp kunnen verwijzen naar het normatieve kader waarbinnen

mycareer.be wordt uitgevoerd, met dien verstande dat de Koning ook gemachtigd kan worden het kanaal waarlangs de FLA toegankelijk is nauwkeuriger te bepalen, teneinde het punt van toegang tot gegevens betreffende de loopbaan van werknemers te centraliseren;

- Wat het formaat van de op verzoek van de betrokkene meegedeelde persoonsgegevens betreft, zou de aanvrager de voorkeur kunnen geven aan de zinsnede "in een gangbare vorm" in plaats van "*in een gangbare elektronische vorm*"⁵⁵ ;
- Wat ten slotte de identificatie en authenticatie van de betrokkene betreft, dient te worden verwezen naar overweging nr. 32 hierboven.

64. De Autoriteit is van mening dat in **artikel 23, § 1, de zinsnede "via de daartoe geëigende kanalen"** zodanig **moet worden aangepast** dat het moment waarop de werkgever geen toegang meer tot de FLA heeft precies kan worden vastgesteld. In de toelichting bij artikel 23 van het ontwerp wordt het volgende uitgelegd: "*In dat geval moet de werkgever deze beëindiging aangeven via de reeds bestaande kanalen (zoals in de toepassing Dimona-OUT). Deze aangifte vindt plaats ten laatste op de eerste werkdag volgend op de dag waarop de arbeidsovereenkomst beëindigd is.*" (onderstreept door de Autoriteit) In dit verband kan het dispositief van het ontwerp verwijzen naar de relevante regels van het arbeidsrecht betreffende de administratieve stappen in verband met de beëindiging van een arbeidsovereenkomst.

II.7. Het recht op gegevenswissing

65. In **artikel 15, § 2, eerste lid, moet de zinsnede "op voorwaarde dat zij niet langer meer nodig zijn voor de verwezenlijking van de in het artikel 4 bedoelde doeleinden van de Federal Learning Account" worden weggelaten.** Deze voorwaarde voegt immers niets toe aan artikel 17 van de AVG, dat rechtstreeks toepasselijk is: artikel 17, lid 1, punt a), bepaalt onder meer dat het recht op gegevenswissing van toepassing is wanneer "*de persoonsgegevens [...] niet langer nodig [zijn] voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt*".

---

⁵⁵ Deze wordt in artikel 20 van de AVG gebruikt.

**Om deze redenen,
is de Autoriteit van mening:**

- 1.** De wijze waarop SIGEDIS VZW als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangewezen, moet in het dispositief van het ontwerp worden vervolledigd (**overwegingen nrs. 8-11**) ;
- 2.** De door de Koning aangeduide instantie als bedoeld in artikel 13 is ook verwerkingsverantwoordelijke bij de uitvoering van de taken die hem krachtens het ontwerp zijn opgedragen, en het dispositief van artikel 13 moet worden aangepast in het licht van de toelichting bij het artikel om duidelijk aan te geven in welke situatie het van toepassing is (**overwegingen nrs. 12-14**) ;
- 3.** De werkgever en SIGEDIS VZW moeten als verwerkingsverantwoordelijken de betrokkene te gepasten tijde correct informeren over de persoon bij wie hij zijn rechten moet uitoefenen (**overweging nr. 15**) ;
- 4.** Het dispositief van artikel 13 moet worden aangepast om de bedoeling weer te geven zoals vermeld in de toelichting en volgens welke de rectificatie van gegevens uit authentieke bronnen moet worden aangevraagd bij de betrokken authentieke bron (**overweging nr. 16**) ;
- 5.** De memorie van toelichting moet worden aangepast om te preciseren dat de doeleinden van een verwerking welbepaald en uitdrukkelijk omschreven moeten zijn (het is geen kwestie van het vaststellen van het "algemene" doeleinde van de gegevensverwerking) (**overweging nr. 18**) ;
- 6.** Het doeleinde van de verwerking als bedoeld in artikel 4, 7°, moet worden aangepast (**overwegingen nrs. 21-22**) ;
- 7.** Artikel 4, 4°, van het ontwerp moet verwijzen naar de actoren die zijn belast met een taak van algemeen belang op het gebied van beroepsopleiding (**overwegingen nrs. 22-23**) ;
- 8.** Artikel 10 van het ontwerp moet worden aangepast om rekening te houden met het feit dat de inspectiediensten en de actoren die zijn belast met een taak van beroepsopleiding, van elkaar verschillende verwerkingsverantwoordelijken en ontvangers van gegevens zijn.

De toelichting bij dat artikel moet nog duidelijk maken dat een machtiging van het informatieveiligheidscomité op zich niet volstaat als grondslag voor een gegevensverwerking, en dat de toestemming in de zin van de AVG in principe niet de grondslag zal vormen voor de in het kader van het ontwerp uit te voeren gegevensverwerkingen (**overwegingen nrs. 26-28**) ;

9. Artikel 12 van het ontwerp moet grondig worden herzien en de toelichting erbij moet dienovereenkomstig worden aangepast. Het moet voorzien in een wettelijke regeling die van toepassing is op de uitdrukkelijke bevoegdheid van de betrokkene en het doeleinde ervan moet in het dispositief uitdrukkelijk worden omschreven, evenals de essentiële elementen van de beoogde gegevensverwerkingen (**overwegingen nrs. 29-34**) ;

10. De reikwijdte van artikel 14 van het ontwerp moet worden verduidelijkt (**overweging nr. 36**) ;

11. De identificatie van de betrokkenen die in de FLA zijn geregistreerd moet gebeuren via de identificatoren als bedoeld in artikel 4, §§ 1 en 2, van de wet unieke gegevensinzameling (**overwegingen nrs. 37-38**) ;

12. De toegang tot de FLA door de werkgever in het geval als bedoeld in artikel 4, 4°, van het ontwerp is beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn om te voldoen aan zijn eigen verplichtingen in verband met het opleidingsrecht van de werknemer, met inbegrip van zijn verplichtingen in uitvoering van het ontwerp, hetgeen in de memorie van toelichting in herinnering kan worden gebracht (**overwegingen nrs. 39-41**) ;

13. Het ontwerp moet worden aangepast om het beginsel van indirecte gegevensverzameling uit authentieke gegevensbronnen naar behoren weer te geven (**overwegingen nrs. 42-55**) ;

14. Artikel 5, § 4, van het ontwerp moet zodanig worden aangepast dat de delegatie van bevoegdheid aan de Koning beperkt wordt tot het preciseren van de in het ontwerp zelf bedoelde categorieën van gegevens (**overweging nr. 57**) ;

15. Artikel 16, tweede lid, van het ontwerp moet worden weggelaten (**overweging nr. 58**) ;

16. Artikel 15 van het ontwerp moet worden aangepast voor wat betreft de duur van de bewaring (verwerking) van gegevens (**overwegingen nrs. 59-62**) ;

17. De verwijzingen naar "mycareer.be", "gangbare elektronische vorm" en "daartoe geëigende kanalen" moeten worden aangepast (**overwegingen nrs. 63-64**) ;

18. Artikel 15, § 2, eerste lid moet worden aangepast voor wat betreft het recht op gegevenswissing (**overweging nr. 65**).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière - Directeur